

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETÉMÉNYEK.

Hirdetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 ft — k.
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hónapra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsoros petitorsor egy szeri beiktatásáért 30 kr. Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. Nyilttér 4 hasábsor petitorsorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szombat, okt. 25.

209. szám.

Pártunk diadala.

Budapest, 1884 okt. 23.

(B. S.) A ki ismerte Tisza Kálmán multját, a politikai és vallási szabadsággért vívott verejékes küzdelmeit, már a fusio alkalmával meg volt győződve arról, hogy az a párt, melynek élére Tisza Kálmánt állították hazafiúi érdemei, nem szegődhet a konzervativizmus. annál kevésbé a reakció táborába.

Ezért sorakoztak feltétlenül a volt balközép megszabadulási elemei, a leg-tisztább fők és legpuritanabb hazafiak a szabadelvű párt zászlaja alá, azért üdvözölték a kitűzött zászlót osztatlan lelkesedéssel az uralkodó Deák-párt méltán elégedetlen elemei, a párt egész zöme.

Tagadhatatlan, hogy a Deák-párt kitűnőségei közül többen, főként a fusio által megbuktatott miniszterek, már csak emberi hiúságból sem csatlakoztak a fusiohoz — s ha csatlakoztak is, az első alkalmat megragadták, hogy szembeszálljanak Tisza Kálmánnal, ki fejtegette bukását teköző rendszerüket. Mások pedig várakozó állást foglaltak el s előbb látni akarták a szabadelvű párt működését, ismerni az irányt, mely felé halad, az eszméket, melyek útja irányát megvilágítják. Ez utóbbiak közt a legkiválóbb helyet foglalta s foglalja el ma is — Horváth Boldizsár.

Horvát Boldizsár, a volt igazságügyminiszter, Deák Ferencz utódja a miniszteri széken, a 40-es évek liberalizmusának felkent bajnoka. Az élő hazafiak között nincs egy sem, ki méltóbban képviselné a szabadelvűséget, mint ő, ki egész életének küzdelmeit ez eszme zászlója alatt vívta, míg a legalacsonyabb sorsból a legmagasabbra emelkedett, s a szombathelyi szegény csizmadiának fia, az egyszerű ügyvéd, 1867-ben felébredt

alkotmányos életünk első igazságügyminisztere lett.

Horváth Boldizsár egész pályáján, mint ügyvéd, mint politikus, mint miniszter, feltétlen imádója volt a liberalizmus ideáljának. Ezért nem lehetett kegyence soha a konzervativizmus, sőt a reakció felé hajló főrendi világnak, s ezért lett bálvány a nemzet zömének, a nagy, hatalmas középosztálynak.

Horváth nem volt híve Tisza Kálmánnak, ellensége sem. Várta a szabadelvű párt működését a reformok terén, melyek arra vannak hivatva, hogy rendszeresítsék s konsolidálják a liberalizmus tanait, a szabadelvű intézményeket, s megteremtsek az egyéni és nemzeti szabadság magasztos elvén szilárdan nyugvó, modern Magyarországot!

Míg a szabadelvű párt el volt foglalva a pénzügyi rendezés nagy munkájával s nem jutott ideje a reformok terén mozogni, Horváth Boldizsár nem csatlakozhatott hozzá, de ma, midőn látja, hogy a párt nemcsak nevében hordja a szabadelvűséget, de a józan liberalizmus elveit akarja intézményeink reformjában érvényre emelni, ma feltétlen pártfogásába veszi a párt törekvéseit.

Ezt jelenti az az epochalis beszéd, melyet kedden Horvát Boldizsár a képviselőház osztatlan figyelmébe elmondott, midőn elfogadva a szabadelvű párt által beadott választelirati javaslatot, határozottan kijelenté, hogy ő a kormány működésében reaktionarius irányt nem lát, hogy az teljesen a józan liberalizmus útjain halad.

Ez a kijelentés fényes diadala a szabadelvű pártnak, fényes diadala Tiszának. Az elismerésnek ez a zománca megölvja pártunkat minden gyanúsítástól, s biztosítja számára a nemzet szívének, a középosztálynak, az arisztokrácia józan részének, magának a népnek rokonszen-

vét, mert mindnyájunknak, az egész nemzetnek osztatlan érdeke az, hogy hazánk fejlődése a liberalizmus útján haladjon, melytől — igazza van Horvát Boldizsárnak — a nemzet jövője függ.

A ref. szuperintendenciák egyetemes konventjét nov. 17-ére Budapestre hívták össze b. Vay Miklós főgondnok. Ha egészségi állapota miatt akadályozva lenne az elnöklésben, tisztvársa, gr. Lónyay Menyhért fog az ülésen elnökölni s a nemrég elhunyt egyházi elnök, Nagy Péter helyét Kun Bertalan püspök foglalja el. A tanácskozás főtárgya lesz: az ev. ref. orsz. segélypénztárba befolyt, 50.000 forint meghaladó összeg felosztása, s egy miniszteri leirat azon iskolai törvények szentesítése tárgyában, melyeket a legutóbbi zsinat alkalmával azért nem hagyhatott jóvá a kormány, mert az országgyűlés már akkor a középiskolai törvény megalkotásával foglalkozott. A konventek összhangba hozták azóta törvényeiket az országos törvénynyel s így minden nehézség nélkül életbe lehet amazokat léptetni. Előreláthatólag szóba fog kerülni a gyűlésen a ref. püspökök felsőházi tagságának kérdése is.

A delegationalis tárgyalásokra a közös miniszterek mai napon Budapestre érkeztek. Azonban az érdelemleges tárgyalások megkezdése az albizottságokban azonban alig várható előbb, mint hétfőre egy hétre. Az alakulás jövő hétfőn lesz, kedden az ünnepélyes fogadtatás, szerdán fognak az előterjesztések kiosztatni. A tanácskozások végét csak nov. 20-ra lehet várni, ekkorra is csak úgy, ha semmiféle nagyobb viták, semmi félreértésekre alkalmat adó passzusok és a két delegáció közt semmi ellentétes határozat nem lesz.

Országgyűlés.

Budapest. oct. 24.

A választelirati vita kilenczedik napja volt ma a képviselőházban. Szólt mint első szónok Györfy Gyula függetlenségi röviden, értelmesen mérsékelt. Jött aztán Thaly Kálmán s egy hosszu történelmi fejtegetésben fogott hozzá Horváth Boldizsár beszéde

Hasson meg sűrű gyöngy-könnym, Melancholikus könny gyöngyöm.

Remek, remek! kiált fel a felelős szerkesztő és kiadótulajdonos és újra elszalvta az egész költeményt.

Másodszori felolvasás után azonban feltámadt benne a kaján irigység és sántáni mosolylyal nézett a harmadik sorra, melyben ütembeli hibát vélt észre venni.

Szeméd! hogy ma! gát ki nyitá! — Micsoda ma! ez? Micsoda technika? Oh, fiatal ember! látszik, hogy még nem vagy kiforrva! Még nem érted el a műgond magasló fellegvárát! Lábad még sötétben tapogatóznak! Es rimeid haj! a szerkesztői és kiadótulajdonosi fülek alig zendülnek! De azért mégis közöljük a költeményt.

Leült és megirta a szerkesztői üzenetet: L. I. B u d a p e s t e n. Közöljük. Onben volna tehetség, de még nagyon fiatal. Sokat kell tanulnia. Sok élet tapasztalatot gyűjteni. A nyelv harmonikus zengését plasztikusabb színben előadnia. Ajánljuk önnek, hogy olvassa a remek írókat és vegye meg felelős szerkesztőnk és kiadótulajdonosunk daltűzetét a „Róza levelek“-et. E könyvből valóban sok tanulságot fog meríteni.

A „Bunkóczi Híradó“ vasárnapi száma igen érdekes tartalommal jelent meg. Vezéreziknek ott pompázott Hirlay Adám plébános értekezése a „Boldogságról“. A társzaro- rovat élén találjuk Lantos Ivor dalát „Idához“ és a felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos egy ösi dalát A tárcza helyét bálí tudósítások foglalják el, hol is a szellemes tudósító a díszes hölgy-koszoru névsorát mutatja be a közönségnek. „A három hóhér“ vagy a gyilkos“ című regényen és egyéb apróságokon kívül találunk még a lapban egy az európai helyzetet tárgyaló eredeti sürgönyt, melyben az érdemdu sürgönyöző (vagy tán a szerkesztő maga) a három császár szövetségéről és a francia-kinai hábo-

ronczolásához Szent Istvánnál kezdte s folytatta a Zápolyák, Rákócziak korszakán át mai napig. Aztán áttért a tudományos akadémiára s a művészetekre. Védelmébe vette Trefort minisztert, kinek nagy érdemeit elismeri s örömet fejezte ki, hogy a tudományok és művészetek terén oly nagy haladást teszünk.

Következett Rác Géz a antiszemita, ki először is neki rontott Herman Ottónak, azután meg abbeli megfeszített igyekezetében, hogy nagy nevű írók és bölcsészek neveit írja az antiszemita lobogóra, annyira ment, hogy megtette német írónak — Shakspeare-t! A ház élénk derűtséggel fogadta ezen merőben új irodalomtörténeti feltedezést.

Rác Géz a beszédével a vita bezaratott s következtek volna a zárbeszédok, de előbb Tisz a Kálmán emelt szót, hogy elmondja egyikét legsikerültebb replicáinak és polemicus beszédeinek. Homeri derűtséget keltezt a kormányelnök egy irappans megjegyzésével. Mondá ugyanis, hogy az antiszemita jók teszik, ha félnek, mert van is okuk félni a józan ész itéletétől. Ekkor felgrott helyéről idegesen Andreánszky báró, mintha válaszolni akarna, mire Tisza egész nyugodtan csak annyit jegyzett meg, hogy legyen egy kis türelemmel Andreánszky, nem sokára szólhat akár zárbeszédben, akár személyes kérdésben is, ha magára veszi a józan ész itéletéről tett megjegyzést. A freneticus derűtség, meg szavakat követve, annyira eltorzítá Andreánszky arcát, hogy arról mindenki azt olvasta le, miszerint nagyon szerette volna, ha az imént nem ugrik vala fel helyéről.

Tisza hatásos beszéde után elnök öt percze az üést felfüggesztette. — Az idő is előre haladt s a hosszu vita a figyelmet, az emléket is kifárasztotta, de szót emelt Berce v i c z y előadó s e körülmények daczára majd maró gunyual, majd kiváló lendülettel tartott polemicus beszéde által nem csak lekötötte a ház figyelmét teljesen, de élénk éljenzést és tapsot is provocált pártunk részéről. Az ellenzék sokáig fogja megemlegetni a lezékét, melyet ma az előadótól kapott. Az előadó zárbeszéde a legsikerültebb beszédek közé tartozik, miket e házban hallottunk.

Végül szólt még I r á n y i és A p p o n y i, mindketten zárbeszédet tartva, és mind-

ruról szólván panaszos hangon említi meg, hogy Bunkóczi városa polgármestere mily visszaéléseket követ el hivatalában és hogy nem rég is Manthosz János kádár uramtól mikép sajtolt ki két forint és ötvenhárom krajczárt.

Lantos Ivor alig győzte várni a vasárnapi lapot. Alig pirkadt a hajnal, már ott ült a kávéházban, hol már egyszer kétszer látta a Bunkóczi Híradót. Tiszzer is kérdezte a pinczért, nem jelent-e már meg a lap — mindannyiszor azonban tagadó választ kapott.

— Igen, mondja csak szótjégre türelméből kikelve, hát nem rendesen járnak ide a vidéki hírlapok?

— Nem bizony nagyságos ur! hiszen csak ingyen járnak és ajándéklónak.

— Ugy, ugy, dünnögötte a fiatal óriás. Hát meglehet, hogy az e heti számot éppen nem küldik?

— Meglehet bizony! De ha méltóztatik parancsolni: itt van a „Verbaszihölgy futár“ a „Pesti Napló“ a „Privigyei Hírcsarnok“, a „Butyin és Vidéke“ és a többi hazai lapok, melyek bizonyára vannak oly jók, mint a „Bunkóczi Híradó“.

— Csak a „Bunkóczi Híradó“-t akar-nám. Egy országszerte feltűnést keltett költeményem jelent meg benne.

— Ugy, ugy! Nagyságod költő méltóztatik lenni?! Igazán nagyon örülök. Szerény magam is a költői pályára szándékozom lépni. Nem rég is jött tölem egy gyönyörü költemény a „Nemzeti kalendariium“-ban, melyet a nagyhirű Tatár Péter szerkesztett, különben frakkom zsebében is van egy mutatvány. Ha méltóztatik átolvasni.

Beszéde közben egy vastag irat csomót vett ki zsebéből és átnyújtotta a komoly arczot vágó Lantosnak.

— Hagyja, hagyja, Jean nagyon elva-gyok foglalva saját dolgaival.

— No, no nagyságod ne szabódjék! Igazi szellemi élvezetet fog nyújtani. Oh hisz

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A „BUNKÓCZI HIRADÓ“

Tekintetes szerkesztőjének.

kv. tiszt.

Bunkóczi.

Tekintetes szerkesztő ur! Sziveskedjék az ide mellékelt „Idához“ című költeményemet becses lapjában közzétenni. Nem háborítanám a tek. szerkesztő urat, mert szerényen megmondom, költeményemet a „Fővárosi Lapok“-ban is helyezhetném el, de épen akarom, hogy vidéki lapban jelenjék meg, nehogy szüleim vagy ismerőseim kezeibe kerüljön.

A vers ezimzettje, Ida, kihez a szerlem rózsáláncajai csatolnak, megkért ugyanis, hogy írjak neki költeményt és nyomassam ki. Szeretné nevét újságban látni. Meg is ígértem neki, és leülve mindjárt ki is leheltem e szellővel és illattal kihimzett dalaoskát.

Egyszere szívemben nyilalt valami: Fiu, hát ha megtudják!

Fejemet kezemre hajtva, gondolatokba merültem. De még is kikell adnom! E vers fogja meglágyítani az ő szívét, e fogja át-hidálni a köztünk tátongó feneketlen örvényt!

Ujra esügedés vett erőt lelkemen. Hátha a szülei, testvéri baráti argusz szemek meglátják valahogy a kinyomatott költeményt, meglátja a címet és aláírását — no akkor végem aláírás nélkül mit sem ér a dal! Idám el sem hiszi, hogy én irtam.

Mert tudnia kell, a Tekintetes szerkesztő urnak, hogy még csak 18 éves ifjú vagyok s eddig csak titokban pendítettem meg

a lantnak rezgő hurjait. Ki sejtji, hogy mi szunyad e fiatal kebelben? Ki hiszi el, hogy e szív még oly kevésbé áptolt virágos kertjében már rózsák is virulnak? Senki. Senki! Hisz dicső dalnokunk Petőfy Sándor — kenyeres pajtásai sem tartották igaznak a kőbor költő állításait, hogy Petőfy aláírásával megjelent gyönyörü dalok valóban töle erednek.

Még egyszer kérem, esengve kérem a tek. Szerkesztő urat adja ki becses lapjában, a „Bunkóczi Híradó“-ban e költeményt, mely-lyel imádoztam szívét meghódítani remélem. Maradok a Tekintetes szerkesztő ur alázatos szolgálja Budapest 1883. Novb. 10. Lantos Ivor.

A „Bunkóczi Híradó“ felelős szerkesztője és kiadó tulajdonosa, Döbrői Mátyas szerkesztői tisztjének megfelelő komolysággal nyitotta ki a levelet és futó pillantást vetvén rája guyos mosoly lebbent el ajkai körül.

— Ahá! Megint valami vadpoéta! A felelős szerkesztő már nem tudja mit tegyen velük. A magam futja igazi költő már alig meri kiadni dalait, ugy elrontották a közönség izlését. De olvassuk el.

Ezeket mondva, kritikai bonczkással azaz pennával méltóságtelesen leült szerkesztői és kiadótulajdonosi asztalához és halk hangon maga elé dudolta a beküldött irodalmi művet:

IDAHOZ.

Mintha leng tavasz favalma, Kipirul a körte alma, Szemed, hogy magát kinyitá, Árva szívem megpiritá.

Ezer vulkán rombol szünben, Vadul tépi, dulja künn-benn, Háborog mikénti orkán, Hőmbölyg át az égbolt torkán.

Ah! bübajos égi nimfám, Jer, mosolyogj rám, jer tekints rám,

kettő nagy hatást kelte az ellenzéki pártok közt. Általában a vita végszaka, felette érdekes és magas színvonalon volt. — Tisza beszédétől kezdve, Apponyi beszéde végeig.

Tisza Kálmán miniszterrelauk beszéde.

— A képviselőház okt. 24-iki ülésén. —

T ház! Én a vita alatt több ízben részint személyes kérdésben, részint szavaim félremagyarázása címén is kérhettem volna szót, de nem tettem azért, mert nem akartam ezzel is a vitát hosszabbra nyújtani. De habár igen kevésre a mondottak közül, némelyekről még is azt hiszem, tartozom most nyilatkoznia, nyilatkoznia akkor, midőn még a ház minden pártja előadójának lesz módjában, ha tetszik, azokra a miket mondeni fogok, reflectálni. (Halljuk! Halljuk!) Mindenek előtt, minthogy a vitának utolsó szónoka is az antisemitizmusnak szempontjából igyekezett az ő pártja erkölcsi érdekét és szabadelvűségét fejtegetni, a nélkül, hogy ez alkalommal is a részletekbe belebocsátkoztam, meg kívánom jegyezni, hogy erkölcsi alapja csak azon politikának lehet, a mely nem azon következtetést vonja le, a melyet tegnap az egyik szónok ur az általa idézett statisztikai adatokból levont, hogy t. i. mert ezen adatok szerint egyik vagy másik fajban bizonyos neme a bűnnek nagyobb mértékben van meg, mint egy másikban, üldözni kell azt a fajt, hanem azt a következtetést, hogy senkitől sem kell kérdeznit, milyen felekezethez, milyen fajhoz tartozik. (Elénk helyeslés jobbfelől.) Üldözni kell a bűnt mindenkinél egyaránt. (Elénk helyeslés jobbfelől.)

Onody Géza: A bűn dogmatizálása! (Felkiáltások jobbfelől: Rendre! Halljuk!)

Tisza Kálmán miniszterrelauk: A mi a dogmatizálást illeti, ha valamilyen tiszta kifejezése annak — a miről még szolok majd egy pár szót — hogy az urak a középkori obskurantizmus alapján állanak, az épen az, hogy egy politikai testület vitatkozásai körébe dogmaticai tételeket akarunk bevinni. (Elénk helyeslés jobbfelől.)

Es nem tehetem, hogy el ne ösmerjem azon helyes és tapintatos eljárást, a melyet e háznak talán minden pártjában levő izraelita hitű vagy ha úgy tetszik, zsidó — mert nem szégyenlik ők ezt a nevet (Felkiáltások a bal és szélsőbal oldal egyes padjain: De hogy nem)

Wahrmann Mór: Bizony nem szégyeljük.

Tisza Kálmán: Mondom, el kell ismerünk azt a tapintatos eljárást, melyet ezen urak tanúsítottak, midőn még az ilyen provocatiók által sem engedték magukat nyugalmukból kizavartatni és így ezen ide nem tartozó vitának táplálékot nem nyújtottak. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.)

Onody Géza: A sajtóban mozognak erősen!

Simonyi Iván: Mert meg vannak ijedve! (Derültség a bal és szélsőbal oldal egyes padjain. Halljuk! Halljuk!)

Tisza Kálmán: Azt mondja az egyik képviselő ur: „örösen mozognak!” Az egész képviselőháznak minden tagjára hivatkozom, vajjon kik azok, akik az egész vita alatt

oly régóta vágyik szívem egy oly ember után, ki meghaligasson és gyönyörködjék bennem. Összesen csak 350 költemény van e csomóban. Egy óra alatt átolvashatja és kritikát mondhat föléle. De alázatosan kérem nagyságodat, hogy kritikája mély és beható legyen s magában foglalja mindenik dal részletét ismertetését és fejtegetését, mert nincs csunyább valami, mint a rövid és rozsz akaró bírálat mely...

— Jean! Jean! egy pikkoló kapuczinert kiáltott egy ur a sarok ablak mellől.

Jean tova rohant, Lantos Ivor pedig hirtelenében asztalra vágta a versesomót és hirtelen kiszököt a kávéházból.

— De a menykőbe, hol kapom ezt „Bun kőz hiraó” t. Aha, megvan. Előfizetek egy negyed évr.

Gyorsan haza iramodott, hogy magához vegye havi gázsának még hátra maradt részét. Lent a lépcsőn találkozott Ida nagysámmal, kivel egy házban lakott.

— No hát Ivor ur, hol van a költeményem? Igazán hittam, hogy szeret, de most...

— Oh kisasszony, ne vádoljon! Ártatlan vagyok! A vers jönni fog, mert jönni kell, de egyelőre még nem kaptam meg, a melybe küldtem.

— Jó jó jó, még várok, Ivor ur, hogy a csókot csak akkor...

— Tudom! tudom! hisz ösmerem önt, kegyetlen De ne ürüljön előre diadalának, holnapután már látni fogja versemet. Holnapután megkapom a csókot.

A „Bunkóci Hiraó” felelős szerkesztője és kiadó tulajdonosa ott ült szobájában és számlálgatta előfizetőit.

— Huszonöt darab, sohajtott fel báatosan, huszonöt darab! Negyedévenként 50 frt évenként 200 frt. Kétszáz forint! A szubvenció pedig kézik. A „Rossz levelek” kiadása is temérdek sok pénzembre került. Igaz, hogy „elkelt egészen, de kár, hogy leg inkább tisztelet példányok képébe. Előfizetője volt 8, vevoje 1, Szomorú, valóban szo-

mindég idegesen mozogtak. (Derültség jobbfelől) és mindig belekiabáltak. (Ugy van jobbfelől.) Ha ez a félelemnek a jele: akkor a félelemnek csakugyan számos tanujelét adják az antisemita képviselő urak. (Elénk derültség és tetszés jobbfelől.)

Es helyes is, hogy félnek, mert a ki az övékhez hasonló eszméket terjeszt, annak a józan ész itéletétől csakugyan félnie kell. (Hosszan tartó zajos helyeslés és tetszés a jobboldalon. Nyugtalanóság a bal és szélsőbal oldal egyes padjain.)

Báró Andreánszky Gábor (felállva): Kérem rendreusítani a miniszterelnök urat. (Felkiáltások jobbfelől: Rendre! Rendre!)

Tisza Kálmán miniszterrelauk: Lesz módjában a képviselő urnak zárbeszédében szavaimra reflectálni vagy akár személyes kérdésben szót kérni, ha magára veszi azt, a mit általánosságban mondtam. (Zajos derültség jobbfelől.)

Különbön biztosíthatom a képviselő urakat, hogy ha nem fognak minduntalan beszédekbe belekiáltani, sokkal simábban és egyszerűbben fogom ezt végezni.

Komlóssy Ferencz: Nagyon mulattató! (Elénk felkiáltások jobbfelől: Rendre! Halljuk!)

Tisza Kálmán: Az igen tisztelt urak, elkezdve a római classicusokon, hivatkoznak irodalmi nagy tekintélyekre és melleleg megjegyzem, hihetőleg nyelvhiba volt, közülök egyik képviselő ur megette Shakespeare-t nemcsak antisemitának, hanem német írónak. (Derültség.)

En uraim, ezen nagy tudományu apparatussal szemben (Derültség a jobboldalon.) nem fogom hasonlóval, nevek hosszú sorának elmondásával fárasztani a t. házat. Hanem olvassák el azok a képviselő urak, hogy vajjon a római korban, midőn a keresztényesség kezdődött, ugyan miként írtak a keresztényekről, miként gondolkoztak róluk Rómának közbe-közbe legjobb császárai?

S menjünk tovább. Később ismét az ő és a középkorban nem-e a legjelesebb férfiak küzdöttek egymás ellen a legkiméletlenebbül? Nem akarok arról beszélni, hogy katolikusok írók hogyan írtak a protestansokról. De nézzék meg Skótiában egy nagy ember, — igaz nagy ember — John Knox, miket mondott, nemcsak a katolikusokról, hanem még az anglikánusokról is. Es nézzék meg mi módon, minő fegyverekkel, minő szavakkal küzdöttek egymással még csak a lutheranusok és reformatusok is. Es nézzék meg, hogy a felekezetek iránt való türelmeről régen híres magyar törvényhozásban is a „lutherani com-burentur“-t írták a törvénybe (Felkiáltások a szélső baloldal felől: Elég rozsz volt! Derültség a jobb oldalon.) Nézzék meg mindezt és ha mindezt helyesnek találják, akkor igenis lehet joggal idézniük azokat, amiket abból a korból az izraeliták vagy zsidók ellen írtak. (Ugy van! Ugy van! Tetszés a jobboldalon.)

De ha ezt nem találják helyesnek és ha nem akarnak ama sötét századok példáján indulni, jogosan nem lehet ezekkel szemben is azon példákat idézni. (Elénk helyeslés és tetszés a jobb oldalon.)

Arra pedig határozottan kérem, — egyébhez nincs jogom — hogy egy Eötvösnek egy Széchenyinek, egy Kölcseynek, kik egész életükben felvilágosodást hirdettek, hagyjanak sírjukban békét (Zajos helyeslés és tetszés a jobboldalon.)

— Oh én kedves versem, szólt, csókot nyomva az újság lapra, hát megjelentél! Első mi nyomtatva jön tölem! Első mi a világ figyelmét rám fogja irányítani! Oh! ha meggondolom, hogy a posta most nemmet a szélrózsa minden irányába viszi szíjjel és hogy az egész földön olvassák most e költemény!

Örömben azonban öröm is vegyült. — De vajjon mennyi előfizetője van a „Bunkóci Hiraó”-nak? Tán nincs is harmincezer! Tán csak tízezer vagy csak ezer, vagy még annyi se. Oh, fatum! Versem hiába jelent meg. Pusztába kiállt, nem hallja senki, senki. De igen egy lesz mégis! Idám te vagy az egy!

Szólt és egyenest Idáékhoz futott. Ida éppen asztalánál ült és irt, mikor hozzá betoppant.

— Imádott kisasszony! itt van a vers, kiáltott az ifjú és learkat előtte térdelpelni. Kérem Lantos ur, nagyon kérem, jűjjön valamivel később, rendkívül elvagyok foglalva. Hisz látja, hogy alig érek rá lélekzetet venni.

Az ifjú elávozott és egy negyedóra múlva újra belépett a lányhoz. De mily csodás változás. Ida szemei égtek, orcái ragyogtak.

— Meg van, megvan, szólt a bámuló ifjunak. Verset írtam, ipari remeket. M ár most Lantos ur, nem kell az ön költeménye... De azért csak üljön le és hallgassa, nyolcezzáz soros az egész.

— Palágyi Lajos.

szés a jobboldalon.) Jó, hogy tudják, hogy nem állhatnak ok itt elő, mert az én szavam suttogás azon menydörgéshez képest, melylyel ők fejükhöz vágnák idézeteiket. (Hosszan tartó zajos tetszésnyilvánítások és helyeslés a jobb oldalon.)

A képviselő urak — és ezzel ezen témával végezni akarok — felajdultak, midőn valaki azt mondta erről az oldalról, hogy önök üldözik a zsidót, üldözik a fajt, üldözik a felekezetet, felzudultak, hogy dehogyan üldözik. Közülök az egyik aztán felállt s elmagyarázta annak a fajnak előrendelt természetét; a másik elmagyarázta annak a hitfelekezetnek bűnös tanait; a harmadik — mint már említém — statisztikai adatot hozván fel a bűnöknek csak bizonyos fajáról, nem oda concludál, hogy a bűnös, hanem, hogy a fajt kell üldözni, a melyhez tartozik.

Vajjon van-e ezek után önöknek joguk az üldözési szándékot tagadni? Nincs, mert saját szónoklataik szavai lerontják a tiltakozást, melyet közbevetettek. (Ugy van! Ugy van! jobbfelől.) Es mentegetőzhetnek, hogy sohasem szólították föl tetlegességre a népet, mentegetőzhetnek, de vajjon ha azt hallja a viszonyokat kellőleg nem ismerhető nép, — ha hála istennek nincs is legnagyobb részben az országunk úgy elszegényedve, mint önök hirdetik és ha oly helyekről is lehet példát eleget mondani, hol van zsidó a faluban és a hol egy-egy évben pár száz holdat tud megvásárolni községbeli volt urbéres ember.

De ha ily helyeken is azt halljuk: „sorsod azért nem jobb, mert zsidó van az országban, zsidó, a ki folyton csak azon töri a fejét, hogyan tehessen téged tönkre...” (Közbeszólások a bal és szélsőbal oldal egyes padjain: Ugy van! Ugy van!) Nincs úgy. De az ily beszédeknek nem természetes következtetése e azután az, a mit fegyveres erővel kellett néhol levernit? (Ugy van! jobbfelől.) és helyesnek illőnek találják-e önök azt az embert, a ki különben nem volna elégedetlen sorsával, ily nyilatkozatokkal a bajba belekergetni s azután a bajban behatolni. — (Elénk helyeslés a jobboldalon.)

Külföld.

Nihilisták kivégeztetése. Egy október 18-kán kelt pétérvári levél tudatja, hogy a mult héten — a napot nem jelöli meg — nyolcz nihilistát (hat férfit és két nőt) végezték ki a czitadellában. A férfiak egytől-egyig katonatisztek voltak s kivált közülök Aschenbrenner alzredes, ki még csak nem rég is ezred parancsnok volt Dél-Oroszországban s azzal vádolták, hogy a nihilista propagandát bevitte a hadsereg soraiba s összeesküvést szervezett, melynek az volt a célja, hogy fölláztassa s a katonákat a nihilisták táborába hajtsa. Poknitov tüzérekapitány, Regatenev hadnagy és három más tiszt szintén részese volt az összeesküvésnek. A vezetőikkel együtt halálra ítélték őket, valamint Figner Marit is, egy lelkesnek ritka szépségű és műveltségű fiatal leányát, ki 1878 óta minden összeesküvésben résztvett. Az ő művének mondják azt a nihilista propagandát mely II. Sándor ezár meggyilkolása után a kaukasusi hadseregben mutatkozott. A másik nő Volkenstein Veranak hívták s büne az volt, hogy Szudejkin ezredes gyilkosságát, Degajevet védelmezte és rejtegette. A pétérvári közönség a kivégzésnek sem helyét, sem idejét nem tudta és nem volt sejtelve a törvényszéki tárgyalásról sem, mely a kivégzést megelőzte. A pört titkon tárgyalták egy kis házban, melynek lakói nem is álmództák, hogy mi történik körülöttök. A tárgyalást terembe csak a bírákat, ügyvédeket, tanukat és minisztereket bocsátották be. A tárgyalást a legfelsőbb törvényszék elnöke vezette, de a bíróság hadi törvényszék volt. Így hallgattak ki s ítélték halálra tizenhat embert, kik közül nyolcznak kegyelmet adott a czár. Az eljárás titkoszása az a körülmény, hogy kizárólag művelt tiszteket ítélték el nihilisták gyanánt, szomorú világot vet az orosz igazságszolgáltatásra és a hadsereg hangulatára.

A cholera Olaszországban. hivatalos kimutatás szerint eddig Nápolyban 12 196 személy kapott cholert, kik közül 6641 meghalt. Speziában 843 beteg közül 493 halt meg, Genuában 249 közül 380. Egész Olaszországban megbetegedett 19 000 egyén és közülök 9500 meghalt.

Napi hírek.

— **Jókai Mór** holnap Rudolf főherczeg trónörökös hívása folytán Bécsbe utazik az „osztrák-magyar monarchia irásában és képen” című művelet érdekében.

— **Fényes esküvőnek** volt színhelye esütörtökön délután a helybeli kath. tmplom, hol Braunberger Nándor az osztrák-magyar bank hivatalnok esküdtött örök hitűséget Geréby Gizella kisasszonynak, Geréby Filóp városunk egyik nagykereskedője kedves leányának. Legyen boldogság életök!

— A „helyivast” intéző körében — mint hírlík — már megbeszélés tárgyát képezte az eddig lerakott vágány folytatása, illetve a náusai vasut indóházához leendő kiterjesztése. A menyibet és részben olyan nézet is merült fel, melynél fogva az összeköttetés a hatvan-utczán át lenne esz-

közleendő, engedje meg a t. szerkesztőség sorok írójának hogy kimutathassa, miszerint a hatvan utczai vonal sem a közönség sem a vállalkozók érdekében nem felel meg, és hogy ezen meggyőződését a következő indokokból meríti. A hatvan utca, mióta a kukorica és gyümölcs vásárt odaszorították, őszi időben oly annyira el van már foglalva terhelt szekerekkel és járó kelőkkel, hogy ottan már most is csak szűken van helye a forgalomnak és egyebet különösen pedig egy vasuti összeköttetést is oda teregni, a közönség veszélyeztetése nélkül épen lehetetlennek tekinthető. A midőn tehát a hatvan utca kicsik a combinatióból annál több indok szól a Széchenyi utca mellett. A Széchenyi utca lakossága már foglalkozásánál fogva többbet van a közüti vasut igénybe vételére utalva mint a hatvan utca, a hatvan utca lakossága t. i. nagyrészt gazdálkodó polgárokból áll, kik igen gyakran és hetekig bent sem tartózkodnak a városban. Azután a Széchenyi utcának van egy nagyobb mérvű szállodája, melynek omnibusza beszüntetettéven szintén hozna hasznót a vállalatnak, az utca végén ott van a honvéd laktanya, ott lesz a gabonavasár is, melyet a kényszer mindenesetre ide szorit a jelenlegi feneketlen sárból, a pályaudvar előtti meggyűkített térről és végre ott lesznek a Széchenyi, posta és tőczós kerti nyári lakók, a kik vagy 75 családdal kiutaktak már az idén is e kertekben, ha pedig a fasorig vasuton mehetnének, 1—2 év alatt biztosan megkészszerződnek ezen nyári kertlakók száma, és jövedelmének tekintetében ezen vonalra lényeges befolyással lehetne. Mindezeket jó lesz tekintetbe venni a város tisztelt közegei és különösen a vállalkozók részéről, a kik a befektetendő tőke után maguknak jövedelmet is óhajtanának biztosítani. (Beküldetett.)

— **Castelar Emil,** a spanyol irodalom és közélet büszkesége, aiat az „Egyetértés” írja: a jövő évi országos kiállításon vendégre lesz hazánkunk és fővárosunknak.

— **Uj orvos.** Városunk szülöttje Szabó István, városi főszámvevő Szabó József fia, mint értesülünk, Budapestén tegnap tette le kitűnő sikerrel az orvosi szigorlatot, s a mai napon fel is avattatott. Örömmel hozzuk ezt tudomására, mert az egyébként is képzett ifjubar a helybeli orvosi kar egy kiváló tehetséget nyert.

— **A szinügy egylet** november hó 2 án d. e. 10 órakor a városi hástánács termében választmányi gyűlést tart, melynek igen fontostárgyai lesznek: 1, az alapszabály tervezet készítésére kiküldött bizottság jelentése. 2, az írők és művészek 100 frtos alapítványa. 3, országos magyar szinész egylet központi igazgató tanácsának átirata, s több folyó ügyek.

— **Az iparoskör zászlójára** ujabban adakoztak: Kiss András kávész, Vilmos Lajos, Kohn Sándor, ifjú Pájer József, Nagy Ferencz, Urbányi Ferencz 1—1 frtot, Reke Gusztáv, Göltl Nándor 50—50 krt, Kardos Sámuel 30 krt, Sz. M. 10 krt, összesen 7 frt 40 krt, mely kegyes adományokért fogadják a tisztelt adakozók a kör részéről is kifejezett legőszintűbb köszönetemet. Debreczen 1884. október 25. Lőrincz sák László, mint a zászló készítettő bizottság pénztárosa.

— **Petroleum raktárak.** Minden nagyobb városban a petroleum-kereskedők, nagyon megszorított mennyiségben felölti petroleum készletüknek — robbanó tűzveszélyességénél fogva — a városról távol levő püczehelyiségekben való elhelyezésére vannak utasítva; nálunk ellenben még ugyszólván a városban belül, három népes utca torkolatában, t. i. a régi nagy vásár és jelenlegi hetivásár tere; a kórház és laktanya közelében, három nagy petroleum raktár tartatik fenn, és pedig: a volt Vikolófé, egy laktanya melletti és a vásártér közepén levő egy sátorban. Figyelmeztetjük ezen veszélyes állapotra erélyes rendőrfőkapitányunkat.

— **Kovácsoknak patkáló tanfolyam** nyitattik ez évben is a földmívelési minisztérium által. Felhivatnak mindazon helybeli vagy vidéki kovácsmestereknek és segédeknek a kik a hat hónapos tanfolyamban részesülni óhajtanak, hogy beiratás végett a kir. gazdasági tanintézet igazgatóságánál okt. 31 ikéig jelentkezzenek. Az elméleti előadás november elsőjéül kezdve a gazdasági tanintézetben hetenként kedden és pénteken este 7 óratól 8-ig tartatik, gyakorlatok ünep és vasárnapokon a honvéd laktanyában. A tanfolyamban résztvevők fejenként mindenhatre 50 krajczár díjat kapnak. Az igazgató s a t. s á g.

S z i n h á z.

(Sz. L.) Lecocq kellemes zenéjű „Kertészléány” című operettje igen jó előadásban került tegnap színr. Közönség is meglehetősen számban volt jelen, pedig maga az operette szövege megérdemelné, hogy mielőtt elötte üntse ki ocsmányáigait. Mióta az operette kultusz burjánzik, ehhez hasonló trágárságot nem mutathat fel és ha talán a director ur jónak látná a „Kertészléány” előadását megismételni, ugy tanácsoljuk, hogy a második felvonás után legalább is 3 függőnyt bocsátasson le. (Annnyi undort e egy függőny nem fedhet el, két függőny is csak némileg tud palástolni.)

Az előadók közül megálláslik Erde-

y i M
beli bo
lanul é
tapsair
J
N y i l
hahotát
A kar
nem is

kár ur
hirdet
nek ha
módon
ban aj
nagy r
rozott

A
ügynö
2145.

(„De
B

ház a
latát
Szapár
1885.

rendes
kiadás
23,020
zűstügy
bevéte
átmene
összes
tel 32
frt; m
8,986,
ház bi
válasz

DEB

Ho

Felel

Dis

ajánol
levő it
tten

U

kély á

nap

188

sol
me
reg
és

27

27

27

27

27

27

27

27

27

27

y i Marietta k. a., ki a második felvonás-beli bolerot rendkívüli verve-el és kifogástalanul énekelve adta elő. A közönség zajos tapsaira e számot meg is kellett ismételni. Jók voltak Kiss Mihály, Németh és Nyilasy. Boránd eredeti maszkjával hahótát keltett valahányszor csak megjelent. A karokra különösen a női karra ez este nem ismertünk, nagyon csinosan énekeltek.

— Kaufman és Simon hamburgi bankár uraknak lapunk mai számában megjelent hirdetésére figyelmzettük olvasóinkat. A kinek hajlama van érdekes és kevésbé kerülő módon szerencsét próbálni, annak a legjobban ajánlható, hogy vegyen részt e sok és nagy reménnyel ellátott államilag garantirozott pénzkiosorolásban.

Alkalmazást nyerne pénzbeszedők, ügynökök, Neidlinger G.-nél piacz utca 2145. sz.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata.)
BUDAPEST okt. 25. A képviselőház a szabadelvűpárt választási javaslatát 195 szóval 133 ellenében elfogadta. Szapáry pénzügyminiszter benyújtja az 1885. évi költségvetést, mely szerint a rendes kiadás 308,776.270 frt, átmeneti kiadás 2,000.577 frt, beruházásokra 23,020.876 frt fordítottak; rendkívüli közügyi kiadás 4,195.805 frt. Rendes bevételek tesznek 313,825.017 frt, az átmeneti bevételek 12,492,678 frtot, az összes kiadás 337,993.528 frt, összesbevételel 326,317,695 frt; hiány 11,675.833 frt; mely az 1884. évi hiányhoz képest 8,986,346 frttal kevesebb. A képviselőház bíráló bizottsága Csator Zsigmond választása ügyében vizsgálatot rendelt el.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Holnap, vasárnap, bérletfolyamban:

A TÓT LEÁNY.

Eredeti népszínmű 3 felv.

Felolvasó szerkesztő és kiadó lapunké: **Vértési Arnold.**
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Diszfák kedvelőinek

ajánlok a BERGER-féle postakertben levő faiskolából igen szép példányú itten nevelt kisebb-nagyobb különféle fenyő-tujja és számos más diszfát. Ugyanitt nagyszemű ribiske csekély árban szinte kapható.

Simkovits Béla
kertész a postakertben.

T O R M Á

legjobb minőségű kapható:

Kerekes Géznál,

„SZEPESSY és KEREKES“ cég,

ugyanott

Négy tengeri göré

a péterfai temető melletti majorsági földön kiadó.

Nyútsuk a szerencsének jobbunkat!
500.000 márka főnyereményt ígér kedvező esetben a legújabb hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormány által jóv hagyatott s biztosított.

Ez az újabb játék tervezet előnyös be rendezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 100.000 sorjegy közül 50,500 nyereseménynek kell bizonytörténni, ezek között vannak főnyeresemények esetlegesen 500.000 r. márka, illetőleg

1 nyeres. 4 m. 300.000	26 nyeres. 4 m. 10.000
1 nyeres. 4 m. 200.000	56 nyeres. 4 m. 5000
2 nyeres. 4 m. 100.000	106 nyeres. 4 m. 3000
1 nyeres. 4 m. 90.000	253 nyeres. 4 m. 2000
1 nyeres. 4 m. 80.000	6 nyeres. 4 m. 1500
2 nyeres. 4 m. 70.000	515 nyeres. 4 m. 1000
1 nyeres. 4 m. 60.000	1036 nyeres. 4 m. 500
2 nyeres. 4 m. 50.000	29020 nyeres. 4 m. 145
1 nyeres. 4 m. 30.000	összesen 19463 nyeresemény
5 nyeres. 4 m. 20.000	4 m. 200, 150, 124, 100,
3 nyeres. 4 m. 15.000	94, 67, 40, 20.

Ezen nyereseményekből az első osztályban 4000 sorsoltatik ki 157.000 m. összegben. — Az I. oszt. főnyeresemény 500.000 m. tesz s a 2-ikben 60.000, a 3-ikban 70.000, a 4-ikben 80.000, a 5-ikben 90.000, a 6-ikben 100.000, a 7-ikben azonban esetleg 500.000 illetőleg 300.000, 200.000 stb. márkák emelkedik. — A nyeresemények sorjegyek hivatalosan vanva megállapítva. — Ezen nagy, az állam által biztosított pénz-sorsjáték legközelebbi nyereseményhúzásához.

1 egész eredeti sorjegy csak 3.50 ft. o. é 1 fél " " " 1.75 ft. o. é 1 negyed " " " 90 kr. o. é

Mindenemű megbízások, a pénz beküldése, postautóni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett rögtön a leggodosabban teljesítetnek, mindenki az állam czimerével ellátott eredeti sorjegyet tőlünk saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltetnek, melyekből egy a nyeresemények beosztása, az illető osztályokra, mint szintén az illető betétek is megláthatók és minden huzás után érdekelte feleinknek felhívás nélkül megküldjék a hivatalos huzási listajomtot. Kívánatra a hivatalos tervet előre megküldjük — megtekintés végett — bérmentve, és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorjegyet az összeg visszafizetése mellett huzás előtt visszavenni.

A nyeresemények kifizetése természetén pontosan állami garancia mellett történik. Csoportozatunk mindig a szerencse kedvelte volt, és érdekelte feleinknek gyakran a legnagyobb nyereseményeket fizették ki, 300k között 250.000, 100.000, 80.000, 60.000, 40.000 stb. márkával.

Egy ily, a legszolidabb alakra fektetett vállalatnál előreláthatólag mindenütt a legelőkeltebb rész-vétre lehet bizony számítani s kérjük emellett, hogy minden megrendelést teljesíthessünk, a megrendeléseket már is mind előbb és mindenesetre folyó évi október 31-ike

előtt egyenesen hozzánk beküldeni.
Kaufmann és Simon bank- és váltó-üzlete
Hamburgban.

U. i. Ezenemű közönetünket nyilvánítjuk az eddig megajándékozott bizalomért, és kérjük eme újabb nagyszerű kilitásu sorshuzásra becses figyelmeket. A FENTEBBIK.

PIRSZÉN

(C o a k s)

ugyszinte KÖSZENET fűtésre és kovácsok részére a legjobb minőségben ajánl házhöz is szállítva jutányos áron
a légszeszgyár igazgatósága.
Megrendeléseket elfogad részünkre Kondor Lajos ur Czegléd utcán.

Közvetlenül importált

Jamaicai-rumot,

Francia Cognacot,

mindennemű legfinomabb liköröket, szerémi ó-szilvóriumot ajánl

Aron Manó és Tsa.

NEMES GÁBOR

Debreczenben, főtér a városházával szemben.

Férfi, női és gyermek lábbeli raktár.



Férfi, női és gyermek lábbeli raktár.

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt kitűnő minőségű férfi, női és gyermek lábbelieit méltányos áron és pontos, gyors kiszolgáltatás mellett; — ugyanott mérték után és mindentélelábbal a legjobb anyagból a legrövidebb idő alatt készülnek; valamint a vidéki megrendelések utánvét mellett azonnal s lekiismeretesen eszközöltetnek.

Mérték szerinti megrendelések legpontosabban.

SIRKOSZORUK.

A halottak estéjének

közeledtével a kedves halottaikról megemlékező közönségnek szives figyelmébe ajánlom az üzletemben gazdag raktárban lévő

sirkoszorúimat,

melyek szebbnél szebb élő vagy művirágokból vannak készítve.

(élő virágból 50 krtól feljebb.)

Együttal élő virágokból készült csinnal és izléssel kiállítva szintén ajánlom.

Nagy Amália.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Sirkoszorúk

Virágokból

Ar elő valódi nyálkásított Hoff János-féle malátakivonati csokoládé két papírban vanak

Hoff János malátakivonati egészségi-sör 1 üveg 60 kr. Hoff János összpontosított malátakivonati 1 üveg 1.12, kis üveg 70 kr.

Bécsi orvosi kitűnőségek: Dr. Ramberger lov., Schrötter, Schützler, Rokatsky lov., Basch Fingel stb tanárok, Eerlínben: Dr. Frerichs, Langenbeck lov., Liebreich Osk. stb tanárok, legjobb eredmény nyel rendelik előforduló betegségeknél.

Hoff János mell-malata csokoládé 1/4 ko. I. frt 2.40, II. frt 1.60. Hoff János malata-egészségi csokoládéja 1/4 ko. I. frt 1.30, II. 90 kr.

Magas elismerések

egy oly gyógytápszernek, melyet semminő szer, az egészség biztosítására eddig el nem ért.

Hoff János urnak

a malata kivonatok feltalálójának és gyártójának, cs. k. udvari szállítója Európa legtöbb fejedelmeinek, stb. Bécsben, I. Graben, Bräunerstrasse 8.

Friedland vár (Csehország), 1882. nov. 21.
Gróf Clam-Gallasné ő excellentiájának, Friedlandi vár (Csehország) azonnali 50 üveg kitűnő Hoff János-féle malata-kivonati egészségi-söréből küldendő. Friedlandi vár, gróf Lazi irda. Weber. Kérek 24 üveg kitűnő Hoff János-féle malata-kivonati-söréből utánvétellel azonnali.

Gmunden, 1883. december 11. Com. Prokesch-Osten.
Ervin gróf Auersperg czim alatt, Turnauhardt vár, u. p. Gurkfeld tessék 60 üveg Hoff János féle kitűnő malata-söréből küldeni.
Ervin gróf Auersperg.

Ernst gróf Tige, cs. k. alezredes, cs. k. főherceg Zsigmond ő fensége kamarása, Gmünd, Alsó-osztrák czim alatt kérek utánvétellel 10 üveg Hoff János-féle malata-söréből.
Ernst gróf Tige cs. kir. alezredes stb. Sörgöny Nyitra-számokból.

Kérek küldeni Hoff János-féle malata-sört és Hoff-féle malata-csokoládé.
Brogan.
Oldenburg hercegné.

Hajdu-Szoboszló, 1884. márcz. 21. Kérek küldeni Hoff János-féle malata-készítményeiből.
Zsófia grófné Starzenska.
A közérdek kedvéért nyilvánosságra hozom, hogy a Hoff János féle malata készítmények használata által erős katarisusomtól és köhögésemtől megszabadultam. Meggyógyulásom alkalmával minden szenvedőnek legmelegebben ajánlom.
Budapest, 1878. április 6.

Csikász János cs. k. honvéd-kapitány. Bergbau Annathal-Dorog, 1882. aug. 16.
Kérek 10 üveg kitűnő malata-söréből, oly gyorsan, mint csak lehet postautóval.

Tschadesch Pál, mászó a Hegyőpíténel Amathal (Esztergom.) Koronázott fejedelmek magas kimondásai: Ó. F. Ferencz József I. császár. Örömmre szolgál egy olyan embert, mint ön, kitűnőket. — Ó. F. Vilmos császár I. A gyomorerősítő erő és a jó izlés. — Ó. F. a orosz császár. „100 üveg felette kitűnő malata-kivonati Zschoke-Celva küldendő.“ (Schuwaloff). — Ó. F. a szász király. „A királyi anyára jöttévtől hatással volt.“ — Ó. F. a bold. porosz király: „A Hoff-féle malata-kivonatok jöttévtől hatással vannak a gyomorra.“ — A dán király Ó. F.: „Ugy saját személyemnél, mint családomnál örömmel ismertem meg győgyerejét az ön malata-kivonatainak.“ — Az oláh király Ó. F.: „Kitűnő malata-kivonatainak jó hírneve.“ — Cs. F. Hohenzollern hercege: „Senkire sem oly illő az érdemrend e felirata Bene merendi úgy mint önre.“ — Oettingen-Wallerstein herceg cs. f.: „Emberi kötelesség az elősmert győgyhatást nyilvánosságra hozni.“ — Wales hercegnő cs. f.: „Kikérem magamnak az azonnali küldést.“ — Hessi gróf cs. f.: „Az elősmert győgyerő — az önnek általán odátélt előismerés.“

Főraktár Debreczen: Csanak József fűszerk., továbbá Rickl József Zelmos. Geréby Fülöp és Varga Lajos uraknál. Nyíregyháza: Korányi Imre gyógy. Eger: Köllner L. Buzáth L. Irgalmasok győgyosztára Miskolcz dr. Szabó Gyula gyógyszer. Mór Károly. Nagyvárád: Heringh S. Molnár L. gyógyszer. Kiss S. Janky Antal. Szathmár: Jakó Mihály, továbbá az ország minden nevezetesebb győgyosztárában.

60 magas kitűnőségű. Alapították 1847. Bécsben és Budapeston 1861 óta.

27

27



legjobb és legelőkeltebb kutforrása

Baum Miksánál

Czegléd-utca m. kir. kincstár épületében.

27

27

